

EBUL HAKAIK SEYYİD MAHMUD NASURİDDİN B. AHMED EL- HUYİ (ks) (AHİ EVREN)

Anadolu'da Ahilik teşkilatının kurucusu olan büyük veli Nasuriddin el Huyi (ks) , 1171 yılında İran'ın "Hoy" şehrinde dünya alemini şereflendirmiştir. Babasının adı Ahmed'dir.

Ünlü alim Fahreddin Razi'den ilim tahsil etmiştir. İlim ve tasavvuf merkezi olan Bağdat'ta, büyük veli ve alimlerin sohbetinde bulunmuş, Sühreverdi yolunun müridlerinden Evhadüddin Hamid Kirmani 'ye (ks) intisab etmiştir. Sühreverdi yolunun kurucusu, Ebunneceb Ziyaeddin es Sühreverdi (ks) , Bağdat'ta , Hz.Abdülkadir Geylani (ks) ile aynı devirde yaşamış ,O'nun (ks) sohbetlerinden istifade etmiş eazım-ı evliyaulahtandır.

Hamid Kirmani (ks) ,1164 de Kirman'da doğmuş,Bağdat'a gelerek eğitimini tamamlamış, "Hankahiye" medresesine müderris tayin edilmiştir.O'nun da müridi Rukneddin Sucasi'dir (ks).

Hamid Kirmani (ks) , halifesi Seyyid Mahmud Nasuriddin (ks) ile birlikte Anadolu'da tasavvufu neşretmiş, kendisine" şeyh-i şuyuh-ı Rum " ünvanı verilmişti. Kayseri'de ikamet buyurmuşlardı. Cezbe ve muhabbet ehli bir Hak dostu idi.

1238 de Konya'da, terk-i alem-i nasut eylemişlerdir.

Seyyid Mahmud Nasuriddin'in (ks) tasavvuf silsilesi İmam Aliyyül Mürteza 'ya ulaşır.

Bu mübarek silsile şöyledir.

Menba-ı feyz vel kemal Hz.Muhammed Mustafa (as)

Şah-ı velayet İmam Aliyyül Mürteza (kv)

Hasan el Basri (ks)

Habib el-Acemi (ks)

Davud et-Tai (ks)

Maruf Ali el-Kerhi (ks)

Seri es-Sekati (ks)

Reis-i sufiyye Cüneyd el-Bağdati (ks)

Mümşad ed-Dineveri (ks)

Muhammed ed-Dineveri (ks)

Muhammed el-Bekri (ks)

Vecihüddin el-Kadi (ks)

Ömer el-Bekri (ks)

Ebunneceb Ziyaeddin Sühreverdi (ks)

Kutbuddin Ebheri (ks)

Ruknuddin es Sucai (ks)

Evhadüddin Hamid Kirmani (ks)

Seyyid Mahmud Nasuriddin el-Huyi (ks)

Bağdat'ta Abbasi Halifesi Nasır'a , Selçuklu Hükümdarı tarafından elçi olarak gönderilen , Sadreddin Konevi'nin (ks) babası , Mecdüddin İshak (ks) , Anadolu'ya dönerken Halife Nasır'ın emriyle , Muhyiddin Arabi (ks) , Evhadüddin Kirmani(ks) ve Nasuriddin Mahmud el Huyi (ks) gibi büyük Hak dostlarını da beraberinde Anadolu'ya getirmiştir.

Mahmud el Huyi (ks) ve müridi, Kayseri 'ye yerleşmiş , Selçuklu Hükümdarı I.Alaeddin'in büyük desteği ile Anadolu'da tasavvufu neşretmişler,

İslami ve tasavvufi ilkelere sıkı sıkıya bağlı bir esnaf teşkilatı olan ahiliğin temellerini atmışlardır.

Kendisine Ahi Evren ismi verilmiştir. Müridinin kızı Fatma Hatun ile evlenmiş, Fatma Hatun da Anadolu kadınları arasında irşad faaliyetlerinde bulunarak, ahiliğin kadın kolları mahiyetindeki, "Bacıyan-ı Rum " u teşkilatlandırmıştır.

Kayseri'de dericilik sanatı ile maişetini temin eden Seyyid Mahmud el-Huyi (ks) "Letaif-i Hikmet " adlı eserinde şunları söylemektedir.

“Allahü Teala , insanı muhtaç olarak yaratmıştır.İnsanın muhtaç olduğu bütün sanat kollarının yaşatılması gerekir. Cemiyetin bir bölümünün sanata yönelmesi , her birinin, belli bir sanatı icra etmesi gerekir . Ancak bu sayede toplumun ihtiyaçları karşılanabilir.”

Kayseri'nin Moğollar tarafından işgalinden sonra Denizli'ye gitmiş, Sadreddin Konevi 'nin (ks) daveti üzerine Konya'ya gelmiştir. Şemsi Tebrizi'nin (ks) şahadetinden sonra Konya'dan ayrılmış , Kırşehir'e yerleşmiştir. Hacı Bektaş Veli (ks), ve Mevlana Celaleddin (ks) ile aynı devirde yaşamıştır. Kırşehir'deki Ahi Evren Tekkesi, tasavvuf ve sanat erbabının merkezi konumunda idi . Bu merkeze bağlı olan diğer şehirlerdeki sanat erbabının başında , Ahi Evren'in (ks) halifeleri bulunuyordu.

Ahilik pek çok devlet adamını , askeri, müderrisi, kadıyı ve mutasavvıfı bünyesinde toplamıştı. Osmanlı devletinin kuruluşunda Ahiliğin önemli rolü vardı. Edebalı (ks) bir ahi şeyhi idi. Osman gazi, Orhan Gazi, I.Murad gibi ilk Osmanlı Devlet adamları ahilik teşkilatına mensubdu . Ahilik ,birliğin, dirliğin, mananın simgesi idi.

Bu büyük velinin Anadolu'da birliğin sağlanması, Allah (cc) ve Resulu'nun (as) sevgisinin yayılması için sarf ettiği şerefli ömrü ,1262 yılında Kırşehir'de hitam bulmuş, ruh-ı pür fütuhları cennet bahçelerine kanat çırpmıştır.

Ahilik hakkındaki 1862 tarihli bir fermanda, Seyyid Mahmud el-Huyi (ks) ile ilgili şu ifadeler yer almaktadır.

“Kırşehir Kazasında , defin-i hak-i ıtırnak olan , kibar-ı evliyaullahtan kutbul arifin Ahi Evren Veli kaddesellahu sırrahu el celi Hazretleri...”